

faa eget Hjem og eget Erhverv. Disse Forhold vil vist i høj Grad opveje de Vanskeligheder, der i Begyndelsen vil blive for disse smaa Jordbrugere. Jeg kan nu heller ikke erkende Rigtigheden af den Paastand; at de Erhvervsmuligheder, som det mindre Landbrug har haft før Krigen, helt skulde være forskertede. Der er vedblivende Mulighed for, at den Industri, som det mindre Landbrug har udviklet sig til, i nogen Grad kan fortsættes i den kommende Tid.

Det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Piper) var noget inde paa Bestemmelserne i § 11 og mente, at den Særbeskatning, der her er Tale om, vilde komme til at staa som en Trusel mod Lensbesidderne. Jeg kan ikke se, at denne Tankegang er rigtig. Lovforslaget byder Lensbesidderne et Alternativ, idet de enten kan lade deres Gods overgaa til fri Ejendom eller ogsaa vælge Særbeskatningen, men naar Forholdet er det, at det staa dem frit at vælge mellem disse to Ting, kan man ikke med Rette sige, at Beskatningen staa som en Trusel mod Lensbesidderne.

Jeg skal ikke yderligere komme ind paa de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget i Erkendelse af, at Sagen har været drøftet tilstrækkelig længe, dels gennem Kommissioner og dels gennem den Behandling, den nu har været Genstand for i det høje Folketing, og skal sluttelig udtale Haabet om, at Lovforslaget, som er et Led i den Række af Jordreformer, som er til Behandling paa Rigsdagen, meget hurtigt maa blive gennemført i dette høje Ting.

Hauch: Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Johansen) gav gennem sine Udtalelser Udtryk for nogen Irritation over en Bemærkning, jeg fremsatte om, at man ude omkring paa de smaa Brug ikke skænkede det saa megen Opmærksomhed, hvor lang ens Arbejdstid blev. Jeg maa sige, at jeg forstaa ikke det ærede Medlems Udtalelser, fordi han jo gav mig Tilslutning og indrømmede, at saadan var Forholdet, men han tilføjede, at hvis disse Mennesker sad inde i Byen, vilde de se anderledes paa det. Ja, det er meget muligt, men netop derfor ønsker vi, at de skal sidde ude paa Landet, hvor Forholdene ganske naturligt former sig saadan, at de ikke behøver at spekulere over, om deres Arbejdstid bliver lidt længere, thi de arbejder for sig selv og deres egne Forholds Fremme. I og for sig vilde jeg derfor tro, at det ærede Medlem og jeg i Grunden er ganske enige paa det

Punkt, og jeg fremhævede det ogsaa kun for at gøre det ganske klart, hvorfor man fra alle Sider var interesseret i at faa saa mange smaa Brug oprettet som muligt. Det skal nok komme til at vise sig i Fremtiden og i den allernærmeste Fremtid, at det, man mere og mere vil faa Brug for, er Flid og Paapasselighed i det daglige Arbejde, og der er ingen Tvivl om, at det Folk, som i Fremtiden kan siges at være flittigt og paapassende, vil have de bedste Betingelser for at klare sig i den Konkurrence, som kommer i de Tider, vi gaar ind i. Det var i Tilknytning til den Anskuelse, jeg her har givet Udtryk, at jeg gjorde disse Bemærkninger.

Det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Jeppesen [Drusebjerg]) mente, at jeg i mine Bemærkninger om Udsigten for Rentabiliteten af de smaa Brug havde set noget for mørkt paa Forholdene. Jeg vil haabe, jeg har gjort det, men jeg tror dog, at det ærede Medlem vil være enig med mig i, at jo daarligere Husmændenes Kaar er sammenlignede med Lønarbejdernes, des vanskeligere ligger Betingelserne for at faa udnyttet disse Love. Det var det, jeg søgte at give Udtryk i mine Udtalelser. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Erhvervsmulighederne for de smaa Brug i Fremtiden er jeg enig med det ærede Medlem i at haabe, at de maa blive gunstige, men jeg vil gøre det høje Ting opmærksom paa, at saadan som Billedet for disse smaa Brugs økonomiske Forhold tegner sig i dette Øjeblik, kan man ingenlunde sige, at de er gunstige, tværtimod. Det ligger uklart, og skulde vi endelig drage nogen Slutning af denne Uklarhed, bliver det den, at Vilkaarene for det lille Landbrug ikke bliver særlig gunstige. Jeg vil haabe, at der aabner sig Udsigt til gode økonomiske Kaar i Fremtiden, men det kan ikke i Øjeblikket ses, at de vil indtræde, naar vi faar oprettet en hel Del Brug efter de Lovforslag, vi nu har foreliggende.

Johansen: Til det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hauch) skal jeg bemærke, at en Omtale af Arbejdstiden efter min Mening ikke egentlig hører hjemme under det Spørgsmaal, vi her behandler, og det har det ærede Medlem heller slet ikke afkræftet i sine Bemærkninger. Hvor dan Lønarbejdernes og Industriarbejdernes Kaar vil blive i Fremtiden, og endnu mere i hvor stor Udstrækning der vil blive Brug for Arbejdere, er et stort Spørgsmaal. Der vil efter min Mening melde sig den store Vanskelighed, at Industrien ikke som hid-